

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

29 במרס 2011

379

כ"ג באדר ב' התשע"א

עמוד

- 130 הצעת חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של משקאות אלכוהוליים, התשע"א-2011
- 133 הצעת חוק הלוואות לדיור (תיקון מס' 12) (הלוואה נוספת והשתתפות בהחזרי הלוואה).
התשע"א-2011

הצעת חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של משקאות אלכוהוליים, התשע"א-2011*

הגדרות	1.	בחוק זה -
		"משקה משכר" - כהגדרתו בסעיף 2(ב) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, לרבות משקה שעל פי ריחו, הכלי המשמש לקיבולו או נסיבות העניין, ניתן להניח כי הוא משקה משכר;
		"פרסומת" - פרסומת בעל פה, בכתב, בדפוס או באמצעים אלקטרוניים, המיועדת או הזמינה לציבור או לחלקו;
		"פרסומת לשם מסחרי" - פרסומת לשם מסחרי של משקה משכר;
		"שיווק" - מכירה, הספקה או ייבוא של משקה משכר, למעט - (1) ייצוא;
		(2) ייבוא לשימוש עצמי על ידי זכאים לפטור מתשלום מכס לפי כל חיקוק בר תוקף בענייני מכס;
		(3) מכירה בחנויות פטורות ממכס.
איסור פרסומת בשבח שתיית משקה משכר	2.	לא יעשה אדם פרסומת למשקה משכר או פרסומת לשם מסחרי בשבח שתיית משקה משכר או המעודדת שימוש במשקה משכר - (1) בשלטי חוצות ניידים או ניידים, או בחצרים הפתוחים לציבור;
		(2) בעיתון או בכל דבר דפוס אחר המיועד בעיקר לילדים ולבני נוער עד גיל 18.
איסור מתנות	3.	(א) לא ישווק אדם לצרכן משקה משכר שאליו נלווים פרס, מתנה או זכות להשתתפות בהגבלת פרסים או בתחרות. (ב) לא ישווק אדם לצרכן משקה משכר ללא תמורה.
הגבלת פרסומת	4.	בכל פרסומת מותרת למשקה משכר ייכללו רק הפרטים הבאים: (1) שם המשקה; (2) סימנו ושמו המסחרי; (3) שם היצרן וסימנו המסחרי; (4) צורת המוצר ומקום מכירתו, לרבות תמונות מקום ייצורו.
הגבלת מספר מודעות בעיתון	5.	לא יעשה אדם במהדורה אחת של עיתון אחד, או במהדורה אחת של כל דבר דפוס אחר, יותר משתי פרסומות לאותו שם מסחרי.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לאסור עשיית פרסומת המעודדת שתיית משקאות אלכוהוליים באמצעות שלטי חוצות או בחצרים הפתוחים לציבור וכן פרסומת למשקאות כאמור בעיתונים ובדברי דפוס המיועדים בעיקר לילדים ובני נוער מתחת לגיל 18 (סעיף 2). כמו כן, בפרסומת מותרת למשקה אלכוהולי ניתן יהיה לציין רק פרטים אינפורמטיביים אלה: שם המשקה, סימנו ושמו המסחרי של המשקה ושל היצרן, צורת המוצר ומקום מכירתו וייצורו (סעיף 4). כמו כן מוצע להגביל לשתיים את מספר המודעות

בעיית השתייה המופרות של אלכוהול, בעיקר בקרב בני נוער, החמירה מאד בשנים האחרונות. הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להטיל הגבלות על דרכי הפרסום והשיווק של משקאות משכרים (להלן - משקאות אלכוהוליים), בדומה להגבלות החלות מכווח של חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983, כדי לצמצם את צריכת האלכוהול בכלל, ובפרט בקרב בני נוער, שמתחילים לצרוך אלכוהול בגיל צעיר מבעבר.

* הצעת חוק מס' 1893/18/פ; הועברה לוועדה ביום כ"ט בטבת התשע"א (5 בינואר 2011).
1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

6. (א) בסעיף זה, "זיכיון לשידורים", "רישיון לשידורים", ו"המועצה" -כהגדרתם בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990.²
- (ב) לא ישרד בעל זיכיון לשידורים או בעל רישיון לשידורים תשדיר פרסומת למשקה משכר -
- (1) בתכנית המיועדת או המופנית לקטינים, או המשודרת בשעות הצפייה לקטינים.
- (2) המוציג שתייה בלתי מבוקרת של משקה משכר או הטוען או מרמז באופן מטעה, כי שתיית משקה משכר תורמת להצלחה או לאיכות החיים.
- (ג) שר התקשורת, בהתייעצות עם שר הבריאות ועם המועצה, יקבע הוראות לעניין סעיף זה.
7. לא יעשה אדם פרסומת למשקה משכר בכל דבר דפוס, לרבות כתבי עת, עיתונים, אלא אם כוללה בה, בשורה האחרונה ובמסגרת, אזהרה לפי הנוסח שבסעיף 8: האזהרה תהיה בשפה שבה נתפרסם דבר הדפוס ובאותיות ברורות שגודלן המזערי 12 נקודות דפוס שחור.
8. (א) לא ישווק אדם משקה משכר במכל, אלא אם כן מודבקת או מודפסת על פני המכל או על תווית שעליו אזהרה באותיות דפוס שנוסחה הוא "אזהרה - צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומוזיקה לבריאות"; האזהרה תהא בעברית ובאותיות "פרנקריהל" 8 נקודות דפוס שחור ברורות וקריאות; המילה "אזהרה" תודגש על ידי קו מתחתיה.
- (ב) שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות את נוסח האזהרה האמורה בסעיף קטן (א).
9. לעניין חוק זה, דין המדינה כדין כל אדם.
10. העובר על הוראה מהוראות סעיפים 2 עד 8, דינו -
- (1) ביחיד - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977;³
- (2) בחבר בני אדם - קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
11. בעבירה לפי סעיפים 2 עד 7 ייאשמו גם -
- (1) מי שהביא את הפרסומת למשקה משכר או את הפרסומת לשם מסחרי לפרסום וגרם בכך לפרסומה;
- (2) מי שקיבל את הפרסומת או את הפרסומת לשם מסחרי לפרסום ופרסם אותה.
12. נעשתה פרסומת למשקה משכר או פרסומת לשם מסחרי, רואים כאילו נעשתה בידי היצרן, חזקה ואם היה המוצר מיובא - היבואן, או נעשתה לפי הוראותיהם, כל עוד לא הוכיחו אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

- המרבי לאותו שם מסחרי של משקה אלכוהולי שניתן יהיה לפרסם בעיתון אחד או במהדורה אחת (סעיף 5).
- עוד מוצע להגביל את הפרסומת למשקאות אלכוהוליים בשידורי הטלוויזיה והרדיו כך שייאסר שידור תשדירי פרסומת כאמור בתכניות המיועדות לקטינים, וכן לאסור כליל פרסומת המציגות שתייה מופרזת של משקאות אלכוהוליים או המציגות שתיית משקאות כאמור כתורמת להצלחה ולאיכות החיים (סעיף 6).
- בכל הנוגע לשיווק משקאות אלכוהוליים, מוצע לקבוע כי לא ישווקו משקאות אלכוהוליים שנלווים אליהם
- מבצעי הגרלות, פרסים וכיוצא באלה, וכן לאסור שיווק משקאות כאמור לצרכנים בלא תמורה (סעיף 3).
- בדומה למוצרי טבק, מוצע לחייב להוסיף למכלי משקאות אלכוהוליים אזהרה בולטת לעין בדבר הסיכון שבשתייה מופרזת של אלכוהול (סעיפים 7 ו-8).
- מוצע לקבוע עונשי קנס על הפרת הוראות החוק המוצע; האיטורים וההגבלות המוצעים יחולו גם על פרסומאי ובעל אמצעי פרסום שיצר פרסומת למשקה אלכוהולי. כמו כן, נטל הראיה בעניין האחריות לפרסום יוטל על יצרן המשקה או היבואן, לפי העניין (סעיפים 10 עד 12).

² ס"ח התש"ן, עמ' 59.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

13. (א) שר הבריאות יסמיך מבין עובדי משרדו פקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לעניין סעיף 8, למעט לעניין ייבוא משקה משכר; הסמכויות לעניין ייבוא משקה משכר כאמור יהיו בידי מי ששר התעשייה המסחר והתעסוקה הסמיכו לפי חיקוק לפקח על ייבוא משקה משכר.

(ב) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי סעיף 8, רשאי פקח להיכנס למקום ממכר, ייצור או החסנה של משקה משכר ולתפוס מכלי משקה משכר שאין עליהם אזהרה; מכלי משקה משכר שנתפסו כאמור יוחזרו רק לאחר שבעליהם ידביקו עליהם אזהרה.

14. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הכלכלה של הכנסת בתחולת החוק המוצע על יצרני יין, ובייחוד לצורכי דת.

השפעה על זכויות הילד

הצעת החוק נועדה להביא להפחתת החשיפה של בני נוער לפרסומות למשקאות אלכוהוליים וכן להגברת המודעות לסכנות הגלומות בשתייה מופרות של משקאות אלכוהוליים, ולהגביר את ההגנה עליהם מפני סכנות אלו.

מוצע להסמיך את שר הבריאות למנות מקרב עובדי משרדו פקחים לעניין ביצוע סעיף 8, למעט לעניין ייבוא משקאות אלכוהוליים, המצוי בתחום האחוריות של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה; לעניין האמור יהיו סמכויות הפיקוח בידי מי ששר התעשייה המסחר והתעסוקה הסמיכו לפי צו ייבוא חופשי, התשע"א-2011.

הסמכות שתינתן לפי החוק המוצע מוגבלת לתפיסת מכלי משקאות אלכוהוליים שאין עליהם אזהרה כאמור בסעיף 8. עם הדבקת האזהרה יוחזרו המכלים שנתפסו לבעליהם.

חברי הכנסת: דני דנון, אורי אורבך, אברהם דיכטר, אברהם מיכאלי, אריה אלדר, יוחנן פלסנר, חמד עמאר, יריב לוין, אורי מקלב

הצעת חוק הלוואות לדיור (תיקון מס' 12) (הלוואה נוספת והשתתפות בהחזרי הלוואה), התשע"א-2011*

1. בחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992' (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 6ד יבוא:
- הוספת סעיף 6ה
- הלוואה נוספת
והשתתפות
בהחזרי משכנתה
ברכישת דירה
בבנייה רוויה
- (א) בסעיף זה –
"הלוואה נוספת" – הלוואה לדיור בסכום של 140,000 שקלים
חדשים, הנוספת על הלוואה לדיור שניתנה לזכאי;
"בנייה רוויה" – בנייה בצפיפות של ארבע יחידות דיור לדונם או
יותר, בהתאם לתכנית מיתאר מקומית או תכנית מיתאר
מחוזית כמשמעותן בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965,²
החלה בשטח הבנייה.
- (ב) זכאי שרכש דירה שהיא חלק מתכנית בנייה רוויה, יקבל
הלוואה נוספת, וכן מענק בסכום של 800 שקלים חדשים לחודש
שיופחת מהחזר ההלוואה הנוספת, במשך תקופת החזר של
הלוואה כאמור.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), זכאי שהוא יחיד יקבל
הלוואה נוספת וכן מענק בשיעור השווה למחצית הסכומים
הקבועים באותו סעיף קטן.
- (ד) גובה המענק לפי סעיף זה לא יעלה על סכום החזר
החודשי של הלוואה נוספת שניתנה לפי סעיף זה.
- (ה) המענק לפי סעיף זה יינתן כל עוד לא העביר הזכאי את
זכויותו בדירה.
- (ו) סכום המענק יהיה צמוד למדד בשיעור עליית המדד
מהמדד הידוע במועד מתן ההלוואה.
- (ז) הוראות סעיף 2(א) לא יחולו על הלוואה נוספת.

ד ב ר י ה ס ב ר

התניית מתן ההלוואה הנוספת בכך שהדירה היא חלק מתכנית בנייה רוויה נועדה לעודד בנייה של כמה יחידות דיור בקרקע ששטחה הוא דונם, וכך להביא לגידול ההיצע של דירות חדשות וזולות ולהפחית את מצוקת הדיור.

מכיוון שרבים מהזכאים להלוואות לדיור לפי החוק בוחרים שלא לנצל את זכאותם בשל גובה הריבית הנקובה בחוק, הגבוהה מהריבית הנהוגה בבנקים, מוצע להפחית את הריבית ולקבוע כי שיעורה לא יעלה על 3% לשנה.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת גם

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה לסייע לזוגות צעירים שידם אינה משגת לרכוש דירת מגורים ראשונה, בקביעת זכאות להלוואה בסכום של 140,000 שקלים חדשים נוסף על ההלוואה לדיור הניתנת מכוח חוק בחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992' (להלן – החוק), ובלבד שהלוואה תינתן לצורך רכישת דירה שהיא חלק מתכנית בנייה רוויה. כמו כן מוצע לקבוע כי לזכאים להלוואה כאמור יינתן מענק בגובה של 800 שקלים חדשים לחודש, שיופחת מהחזר ההלוואה הנוספת, במשך תקופת החזר ההלוואה. יובהר כי זכאי שהוא יחיד יהיה זכאי להלוואה נוספת ולמענק כאמור בשיעור השווה למחצית ההלוואה הנוספת והמענק.

* הצעות חוק מס' 2542/18/פ-2779/18; הועברו לוועדה ביום כ"ט בטבת התשע"א (5 בינואר 2011).

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 246; התשס"ד, עמ' 501.

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

(ח) הריבית על הלוואה נוספת תהיה בשיעור הריבית הממוצעת של הבנקים למשכנתאות כפי שמפרסם בנק ישראל, ולא יותר מ־3%.

2. בתוספת לחוק העיקרי, במקום "עד 5.5%" יבוא "עד 3%" ובמקום "עד 4%" יבוא "עד 3%".

ד ב ר י ה ס ב ר

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא 4 מיליארד שקלים חדשים לשנה. הצעת החוק היא הצעת חוק תקציבית, בהגדרתה בסעיף 3ג לחוק־יסוד: משק המדינה.

בסוגיות אלה: הגבלת הזכאות להלוואה נוספת רק לשם רכישת דירה ששוויה אינו עולה על רכישת דירה בסכום שבשלו לא משולם מס רכישה בהתאם לסעיף 9(גוא)2 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963; קביעת זכאות להלוואה נוספת ברכישת דירת מגורים רק באזור עדיפות לאומית; הריבית השנתית שהלוואה לדיור והלוואה נוספת יישאו לפי החוק.

חברי הכנסת: יצחק וקנין, אמנון כהן, אורי אריאל, אנסטסיה מיכאלי, אורלי לוי-אבקסיס, רוחמה אברהם-בלילא, שלמה מולה, אילן גילאון, ציון פיניאן, משה גפני, אלי אפללו, אברהם מיכאלי, דניאל בן-סימון, מרינה סולודקין, יעקב ארזי, דוד אזולאי, עתניאל שנלר, מגלי וזבה, אורי אורבך, אלכס מילר, ליה שמטוב, יואל חסון, אריה ביבי, דוד רותם, משה (מוץ) מטלון, פניה קירשבאום, מירי רגב, אופיר אקוניס, יוליה שמאלוב-ברקוביץ, אורי מקלב

